

INVESTITVRE,

PRIVILEGII, E DICHIARATIONI

Di S. A. R. e de' suoi Supremi Magistrati,
à fauore di

D. MERCVRINO
ALFONSO ARBORIO

Marchese di Gattinara, Conte d'Albano, e di Viuro-
na, Signore d'Ochieppo Superiore, Caualiere
Gran Croce, e di Camera di S. A. R.,
e Colonello nel Battaglione
di Piemonte.

IN TORINO M. DC. LXXI.

Per Gio. Sinibaldo Stampatore di S. A. R. e dell' Eccell. Camera.

omissis...

CAROLVS QVINTVS

Diuina fauente clementia electus Romanorum Imperator,
 semper Augustus, ac Rex Germaniæ, Castellæ, Arragoniæ,
 Legionis, vtriusq; Siciliae, Hierusalem, Hungariæ, Dalma-
 tiæ, Croatiæ, Nauarræ, Granatæ, Toleti, Valentia, Gallicia,
 Maioricarum, Hispali, Sardinia, Cordubæ, Corsicæ, Mur-
 ciæ, Giennis, Algarbiæ, Algezira, Gibraltaris, ac Insularum
 Balearium, Insularum Canariæ, & Indiarum, ac Terræ firmæ
 Maris Oceani, Archidux Austria, Dux Burgundiæ, Lotha-
 ringiæ, Brabantia, Stiria, Carinthia, Carniola, Lymburgia,
 Lucemburgia, Gheldria, Calabria, Athenarum, Neopatria,
 Wiertembergæ, &c. Comes Flandriæ, Habsburgi, Tirolis,
 Barchinone, Arthois, & Burgundiæ, Comes Palatinus Han-
 noniæ, Holandiæ, Seelandiæ, Fretetis, Kiburgi, Namurci,
 Rossilionis, Ceritaniæ, & Zutphaniæ, Langrauius Alsatiæ,
 Marchio Burgouia, Oristani, Gorziani, & Sacri Romani
 Imperij, Princeps Sueuiæ, Cathalonix, Asturiæ, Dominus
 Phrysiæ, Marchiæ, Sclauoniæ, Portugaliæ, Biscaia, Moli-
 næ, Salinarum, Tripolis, & Mechines, &c.

MAGNIFICO nostro, & Imperij sacri fidei dilecto Mer-
 curino Arboriensi, Gattinariæ, Valentia, ac Sartirana
 Comiti, Ozani, & Terriculæ Baroni, Sacrorumq; Iurium
 Doctori, ac Militi, supremo nostro, ac omnium Regno-
 rum nostrorum Cancellario, gratiam nostram Cæsaream,
 & omne bonum. Etsi Imperialis Maiestatis gloriosa su-
 blimitas, nonnon eius circumspccta benignitas, vniuersorum exaltatio-
 ni studiosè consuevit intendere, & ad ea quæ Reipublicæ grata com-
 pendia afferunt, ampla consideratione perpendere, ad illorum tamen
 sublimationem procurandam vberius promouetur, & singulari quodam
 fauore inclinatur, quos antiquissimis stemmatis dignitas, animi, & vir-
 tutum nobilitas, morum excellentia, intemeratæ deuotionis constantia,
 & inuolatæ fidei diuturnitas evidentibus testimonijs, dignisq; operi-
 bus in conspectu Imperialis culminis non mediocriter recommendat,
 ad illosq; munificentia dexteram liberalius dignatur extendere. Quos
 pro suæ Maiestatis, Sacriq; Imperij honoribus, & commodis fama cele-
 bris

bris diuitijs illustrauit, & feruentioribus studijs testatur insudasse. Nam quanto magis hi fuerint honorum, & gratiarum fascibus decorati, tanto Imperialis munificencia inter eorum agmina resplendet potentior, & honorum quorumlibet felicia suscipiet incrementa. Sanè quum dudum, te in minoribus Agente, ac Præsidentiam, & Præfecturam nostri Parlamenti Burgundie obtinente Sacratissimus Dique recordationis Maximilianus Imperator Auus noster, tuis iam tunc exigentibus meritis, ex causis legitimis, priuilegijsq; ac titulis tuorum Antecessorum Arboriensis profapia, diligenter inspectis, quorum tenores pro sufficienter expressis haberi voluit, te velut ipsius agnationis Arboriensium primarum, ac præcæteris dignum, de Castris, & locis Gattinariae, Arborij, Ghislarengi, Lentæ, Gregij, Recepti, Giardini, & Sancti Colombani, cum illorum iurisdictionibus, redditibus, & pertinentijs quibuscumq; tamquam ad sacrum Imperium ipso iure deuolutis infeudauerit, & inuestiuerit, erigendi ea omnia in vnum Comitatum, ac ordinem tuorum successorum disponendo, aliasq; præheminencias concedendo, sub modis, formis, & conditionibus in priuilegio ipsius infeudationis, & inuestituræ latius enarratis, ac ad plenum expressis. Cumq; post dicti priuilegij concessionem, causantibus rerum Italicarum turbationibus, alijsq; legitimis impedimentis ad id accedentibus, tum viuentem ipso Diuo Maximiliano Cesare Auo nostro, tum eo vita functo, tibi hæcenus non licuerit ipsius Imperialis priuilegij executionem, ac obseruantiam assequi, quum potissimè nostris, & Domus nostræ, ac Sacri Imperij rebus magis, quod tuis proprijs semper intentus fueris. Qui propterea tuis exigentibus meritis, ob tuam summam probitatem, doctrinam, fidem, in rebusque agendis dexteritatem, ac omnium virtutum genere excellentiam, ad ipsius nostri, ac omnium Regnorum, & Dominiorum nostrorum supremi Cancellariatus apices promoueri meruisti, omni quidem ambitione cessante, eo munere tibi etiam absentem, ac non petenti, nostra spontè proprioq; motu à Nobis liberaliter collato, non quidem immeritò, quum te Duce, ac direttore, tuisq; opera, & consilio, res nostræ, ac Sacri Romani Imperij non solum in suo decore conseruatae fuerint, sed maximum sumpserint incrementum. Dum enim Franciscus Rex Francorum, violatis fœderibus, quæ nobiscum habebat, nulla culpa nostra accedente, bellum vndiq; contra Nos, & Dominia nostra suscitasset, ac suscitari fecisset, & maiora in Nos, & Statum, ac dignitatem nostram Imperialem moliri conaretur, tu qui semper rebus nostris conseruandis, & subleuandis indefesse studuisti, tuo consilio, tua industria, & vigilantia, ac singulari prudentia taliter res ipsas nostras, ac Sacri Imperij direxisti, vt accito in partes nostras Leone Decimo Diuæ memoriæ Pontifice Maximo, validissimoq; exercitu per Nos concorditer in Italia conflato, diuino Numine iustissimæ causæ nostræ fauente, Gallum ab Italia, qua Nos extrudere cogitabat, virtutes repuleribus, ac illi cedere coegerimus, recuperatis, ac ad obedientiam nostram, & Sacri Imperij reductis, Statibus Mediolani, & Genuæ, qui etiam tua industria, ac pru-

denti negotiatione taliter in Conuentu Caletano Gallorum calliditati-
 bus occurrifti, vt & Tornacen. Ciuitas in ditione, ac potestatem no-
 stram deuenit, & Sereniffimus Frater, & Auunculus noster Henricus
 Anglorum Rex se nobiscum iungere, ac ipsius Gallorum Regis hostem
 declarate in vim nostrorum foederum consenserit, indeq; arma nobis-
 cum sumpserit, sicq; facilius omnia Hispaniarum Regna nostro aduen-
 tu pacata fuerint, ac in nostram obedientiam, à qua nonnulli, Gallo-
 rum practicis seducti, diuerterant, plene reducta exiuerint, quibus de
 causis, non solum ea quæ per ipsum Diuum Maximilianum Cæsarem
 Auum nostrum, in te, suo iam dicto priuilegio collata fuerunt, approba-
 re, & confirmare, sed etiam multo maiora concedere teneremur. Tu
 tamen solita tua modestia fretus, id dumtaxat circa hæc Nobis suppli-
 candum duxisti, quatenus dictum priuilegium ipsius Diui Maximilia-
 ni Cæsaris, in feudationemq; & Inuestituram, cum erectione Comita-
 tus, ac alijs præhementijs ibidem insertis, omnibusq; in dicto pri-
 uilegio contentis, moderatis dumtaxat clausulis sequentibus, confir-
 mare, & approbare, & quatenus expediat, de nouo concedere, ac de-
 defectus quoscumq; supplere, teq; de omnibus dictis Castris, & locis, eo-
 rumq; pertinentijs denuò inuestiræ, & infeudare, ac te pro his ad de-
 bitum homagium, & fidelitatis iuramentum recipere, & admittere ex
 Imperiali benignitate dignaremur. Verum nostrum huiusmodi con-
 cessione, & infeudatio in te, & filios tuos masculos ex legitimo matri-
 monio procreatos, seu procreandos, & alios descendentes masculos,
 qui ex te, & filijs tuis masculis legitimè nascentur, & in defectu
 masculorum ex recta linea masculina à te legitimè descendentium,
 proximiorum tuum, vel tuorum agnatorum collateralium de familia, pro-
 sapia, & agnatione nobilium Arboriensium ordine successiuo collata
 fuerit. Tu autem qui prole masculina cares, & cui vltioris prolis spes
 non subsistit, vnicam dumtaxat habens filiam extra familiam vxora-
 tam, quum tamen quamplures nepotes habeas ex fratribus tuis, sisq;
 primus stipes huiusmodi feudi, & Comitatus, ita, vt tuis fratribus, alijsq;
 agnatis, & collateralibus nullum ius in re hætenus quæsitum appareat,
 cuperes hunc successionis ordinem ita imitari, ac moderari, vt tibi
 dumtaxat liceat vnum ex dictis tuis nepotibus fratrum filijs, quem di-
 gnorem putaueris, eligere, ac in filium tuum adoptare, ipsiusq; feudi,
 & Comitatus tibi hæredem, & successorem designare, inter viuos, vel
 in testamento, aut alia quauis vltima voluntate. Cumq; etiam in ipsa
 infeudatione, & concessione sit facta exceptio, & reseruat. o de his quæ
 per alios dictæ tuæ agnationis, & familiz nobiles possidentur in ipsis
 Castris, & locis, quorum particularibus dominijs, & proprietatibus
 non derogaretur, nec res ipsæ particulares dictorum nobilium, in ipsa
 generali concessione comprehenderentur, nisi dumtaxat quo ad gene-
 ralem iurisdictionem, & vniuersale dominium dictorum locorum, pos-
 setq; impostero hæsitari, an per huiusmodi exceptionem censeantur
 reseruata priuilegia, immunitates, libertates, ac alia iura, cæteris nobi-
 libus

libus dictæ agnationis, & familiæ concessa, an vero per ipsam genera-
 lem iurisdictionem tibi concessam, ac per vniuersale dominium dicto-
 rum locorum, abrogata dici valeant. Tu qui cum dictis nobilibus dictæ
 familiæ, & agnationis Arboriensium, nullam per te, aut tuos, contro-
 uersiam haberi velles, sed potius omnem scrupulum dubietatis, & con-
 tentionis præscindere, cuperes, vt in ipsa clausula reseruatoria per Nos
 expræssè adijceretur, quod per concessione prædictam tibi factam, ac
 per Nos, vt infra fiendam, nullum penitus præiudicium generetur pri-
 uilegijs, immunitatibus, libertatibus, ac iuribus aliorum dictæ tuæ agna-
 tionis, nobilium Arboriensium, sed eis integra, & illæsa permaneant,
 quæcumq; priuilegia, immunitates, & iura, quibus à centum annis ci-
 tra, & per id tempus hætenus legitimè vsi sunt, ac de præsenti vtuntur,
 nisi quatenus de eorum expræssa voluntate processerit, & sua spontè,
 vt se, ac suos ad huius Comitatus successionem, habiles redderent, dictis
 eorum priuilegijs, immunitatibus, & iuribus, aut aliquibus ex eis cede-
 re, seu renunciare voluerint. Verùm, si quispiam ex ipsis nobilibus
 dictæ agnationis, & familiæ Arboriensium, qui nunc in rerum natura
 existunt, habita huiusmodi concessionis notitia, ipsam concessionem
 non acceptauerit, sed volens suis priuilegijs, immunitatibus, ac iuribus
 prædictis vti recusauerit huiusmodi generali iurisdictioni, ac vniuersali
 dominio tibi concessis, se, & suos, ac bona eorum subijcere, & quoad
 hæc eisdem priuilegijs, iuribus, ac immunitatibus, cedere renuerit,
 sitq; iuri consentaneum, vt ex eo quodquis impugnat, commodum re-
 cipere non debeat, cuperes per Nos declarari, quod nullus ex his no-
 bilibus dictæ agnationis, & familiæ, etiamsi secundum ordinem dictæ
 concessionis, foret in gradu succedendi proximior, qui huiusmodi con-
 cessionem tibi factam impugnare præsumpserit, aut qui generali iuris-
 dictioni tibi concessæ subesse nolit, quouis modo, per se, aut suos des-
 cendentes gaudere valeat beneficio huiusmodi concessionis, nec ad
 ipsius Comitatus successionem directè, vel indirectè admitti, quinimò
 talis impugnans, ac huiusmodi generalem iurisdictionem, & vniuersa-
 le dominium subire recusans, cum omnibus ex ea linea descendentibus,
 perpetuo beneficio ipsius concessionis careant, & à dicti Comita-
 tus successione excludantur, ipsaq; successio ad alios agnatos, qui ip-
 sam concessionem non impugnaverint, sed illi consenserint, ac gene-
 rali iurisdictioni, vniuersalique dominio dicti Comitatus se subegerint,
 iuxta ordinem in dicta infeudatione, & concessione expræssum deuo-
 luatur. Quum insuper in ipsa infeudatione, & concessione cautum
 fuerit, quod ultimæ appellationes, quæ pro tertia, & vltima instantia à
 Iudicibus dicti Comitatus emitterentur, tractari, terminari, ac decidi
 deberent, coram Illustrissimo Consanguineo nostro Duce Sabaudia,
 qui pro tempore fuerit, tamquam coram perperuo Sacri Imperij no-
 stri Vicario, cuius etiam protectioni te, & tuos, ac loca prædicta, Diuus
 ipse Maximilianus Cæsar Auus noster subijci voluit, modis in ipso pri-
 uilegio latius declaratis, ea potissimè lege, & conditione, quod ipse Il-

Illustris. Consanguineus noster Dux Sabaudia ipsa infeudationem, & concessionem gratam haberet, ac per suas patentes litteras, suo signo, & sigillo munitas approbaret, suoque consensu roboraret, itaque si Dux ipse id facere recusaret, seu negligeret, aut ultra mensem postquam requisitus foret, differret, vel protelaret, vel imposterum quomodolibet contraueniret, tu, & tui, & omnia Castra, & Loca, cum iuribus, & subditis antedictis, ab omni subiectione, & protectione ipsius Ducis, ac dicti sui Vicariatus omnino eximeremini, prout ipse Diuus Maximilianus exemit, ac exemptos, & exempta decreuit. Et in eum casum dictas ultimas appellationes ab ultimis Iudicibus dicti Comitatus emittendas, ad Cameram Imperialem, & ad illius examen deuolui censuit, unde cum ipse Illustrissimus Consanguineus noster Dux Sabaudia saepius, ut ais, tui parte ad id extraiudicialiter requisitus, licet expressè non negauerit, haecenus tamen effectualiter distulerit, infeudationem, ac concessionem praedictam approbare, & litteras suas patentes, ut disponebatur, concedere, dubitesque ne etiam in posterum differat, ita, ut ex eius recusatione, seu dilatione, huiusmodi loca ab illius subiectione, & protectione omnino exempta remaneant, dictaque ultimae appellationes ad Imperialem Cameram deuoluantur. Tu qui ipsius infeudationis, & concessionis effectualem obseruantiam, & executionem minori quo fieri poteris subditorum dispendio, & grauamine habere desideras, cuperes iterum eundem Illustrissimum Ducem Sabaudia nostris litteris moneri cum praesentium tenore ipsis litteris nostris inserto, vel annexo, ut ipsam infeudationem, & hanc nostram concessionem, & declarationem approbet, obseruet, & exequatur, litterasque suas patentes, ut praemittitur decernat. Et si id post ipsam monitionem nostram per mensem distulerit, locum obtineat exemptio praenarrata, ac ipso iure effectum sortiantur. Verum quia dubitas, ne ipsae ultimae appellationes, quae in eum casum ad Cameram nostram Imperialem deuoluerentur, forsan ex vi dictae infeudationis, ad iudicium Camerae Imperialis in Germania trahi deberent, quod subditis ipsius Comitatus Gattinariae summae dispendiosum foret, cuperes, circa id per nos declarari, ipsam appellationum deuolutionem ad eam dumtaxat Imperialem Cameram, quae in Italia constituta, seu constituenda fuerit, vel ipsa Camera Imperialem nondum erecta, ad alium Imperialem Vicarium ipsi Comitatu propinquorem residentiam habentem, qui non solum de appellationibus praedictis cognoscere, sed huiusmodi Comitatum, ac omnia illius loca, vice Sacri Imperij sub eius protectione conseruet, ipsamque infeudationem, & concessionem, cum huiusmodi declarationibus, & moderationibus obseruet, ac exequatur, obseruarique & exequi faciat inconcussè. Quas quidem declarationes, & moderationes sic per nos fieri, ac super his omnibus tibi opportuno nostro priuilegio, de benignitate nostra Imperiali prouideri supplicasti, caeteris omnibus in dicto infeudationis, ac concessionis priuilegio contentis, & descriptis, prout iacent, in suo pleno robore permanentibus, cuius quidem infeudationis, ac concessionis priuilegij tenor sequitur in haec verba

omissis...